

รายงาน การเฝ้าระวังโรค ประจำสัปดาห์

WEEKLY EPIDEMIOLOGICAL SURVEILLANCE REPORT

- การระบาดของโรคบิด- 541
อุบลราชธานี
- จำนวนผู้ป่วยวัณโรค- 544
ระบบหายใจ-กรกฎาคม
2530
- สรุปสถานการณ์โรคพิษสุนัข-549
บ้าในสัตว์ครึ่งปีแรก-
- พ.ศ. 2530
- สถานการณ์โรค 551

การระบาดของโรคบิดที่จังหวัดอุบลราชธานี

ในเดือนตุลาคม 2530 ได้เกิดการระบาดของบิดในหมู่บ้านน้ำเกลี้ยง ตำบลหนองไฮ กิ่งอำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี มีผู้ป่วย 138 ราย จากประชากร 558 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 25 % ผลการตรวจอุจจาระผู้ป่วย 12 ตัวอย่าง พบเชื้อ *S.dysenteriae* 1 จำนวน 4 ตัวอย่าง เชื้อทั้ง 4 ตัวอย่าง ไวต่อยา ampicillin, kanamycin, gentamicin และ Nalidixic acid คือต่อยา Cotrimoxazole, Tetracycline, และ Chloramphenicol เหมือนกับเชื้อที่ก่อให้เกิดการระบาดทั้งจังหวัดมุกดาหารในเดือนมิถุนายน 2529 และที่จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งแต่ตุลาคม พ.ศ. 2529 เป็นต้นมา

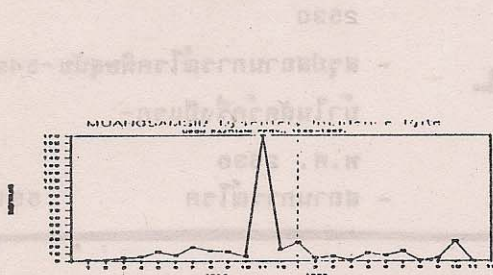
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี ร่วมกับศูนย์โรคติดต่อทั่วไป เขต 7 ได้ร่วมกันดำเนินการควบคุมโรคอย่างเร่งรัด โดยการให้ยา Ampicillin แก่ผู้ป่วยและผู้สัมผัส ทำการกำจัดแมลงวันด้วยการฉีดยาฆ่าแมลง เติมน้ำคลอรีนในบ่อน้ำและให้สุขศึกษาแก่ประชาชน ผลคือการระบาดหยุดภายใน 3 วัน

จากการศึกษาข้อมูลระดับตำบล 226 ตำบล ของจังหวัดอุบลราชธานี โดยให้คำจำกัดความตำบลที่มีการระบาดว่า เป็นตำบลที่มีอัตราป่วยสูงกว่าอัตราเฉลี่ยในช่วง 2 ปี ที่ผ่านมา พบว่ามีพื้นที่ 8.8 % มีการระบาดของบิดในปี 2529 มี 40.8 % ที่มีการระบาดใหม่ในปี 2530 และ 7.5 % มีการระบาดทั้งปี 2529 และ 2530 ส่วนอีก 39.4 % นั้น ยังไม่พบลักษณะการระบาด

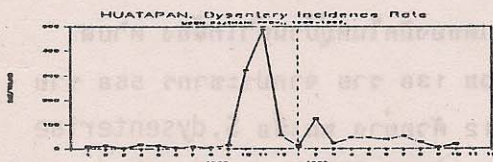
ข้อมูลอัตราป่วยรายอำเภอของจังหวัดอุบลราชธานี ตั้งแต่มกราคม 2529-ตุลาคม 2530 ซึ่งคิดว่ากลุ่มอำเภอในคอนเทินของจังหวัดอุบลราชธานี มีประวัติการระบาดในช่วงปลายปี พ.ศ. 2530 ส่วนตอนกลางและตอนใต้ มีการระบาดในช่วงเดือนเมษายนและกรกฎาคม 2530 ตามลำดับ รวมแล้วทั้ง 22 อำเภอ ไม่มีอำเภอใดเลยที่ไม่มีการระบาด

สถานการณ์ในช่วงเดือนตุลาคม พบแนวโน้มการระบาดระลอกที่ 4 ที่อำเภอเขื่องใน, อำเภอพุทธนิคม, อำเภอขามเฒ่า, อำเภอเดชอุดม, และ อำเภอม่วงสามสิบ

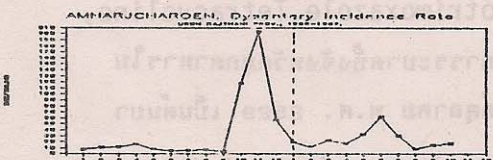
เนื่องจากลักษณะการระบาดของโรคครั้งนี้ เป็นแบบ Propagated source ประกอบกับพฤติกรรมการกิน การไม่อุ่นอาหารและการไม่ใช้ส้วมของประชาชน ทำให้การระบาดเป็นไปอย่างกว้างขวาง วิธีการควบคุมป้องกันที่ได้ผล จะต้องมีการรณรงค์ระยะยาวที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเหล่านี้ อันจะเป็นผลดีในด้านการป้องกันโรคระบบทางเดินอาหารอื่น ๆ ด้วย

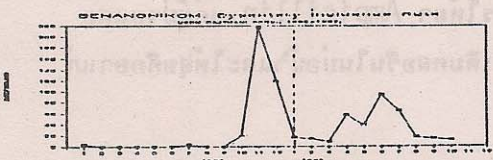
อ.ม่วงสามสิบ

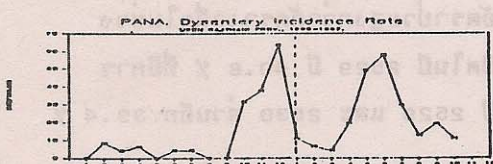
อ.หัวตะพาน

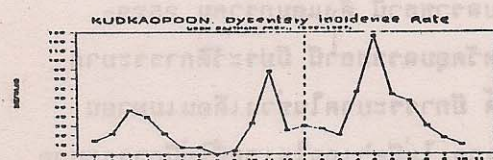
อ.อำนาจเจริญ

อ.เสนางคนิคม

อ.พนา

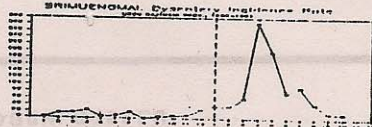
อ.กุดข้าวปุ้น

รูปที่ 8.1 อำเภอกลุ่มแรกที่มีการระบาดของโรคบิด ในช่วง

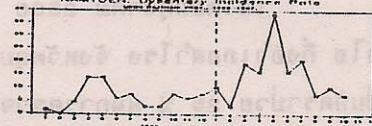
ปลายปี 2529

อ.บ้านดงใหญ่

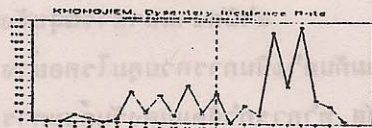
อ.ศรีเมืองใหม่

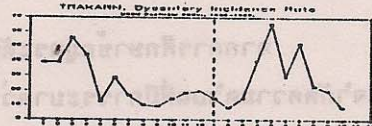
อ.น้ำขุ่น

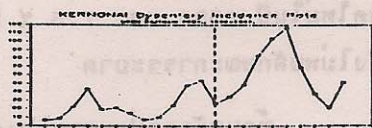
อ.เมือง

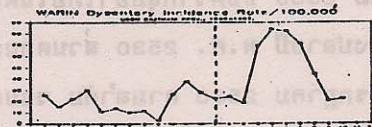
อ.โขงใหญ่

อ.ธำมศ

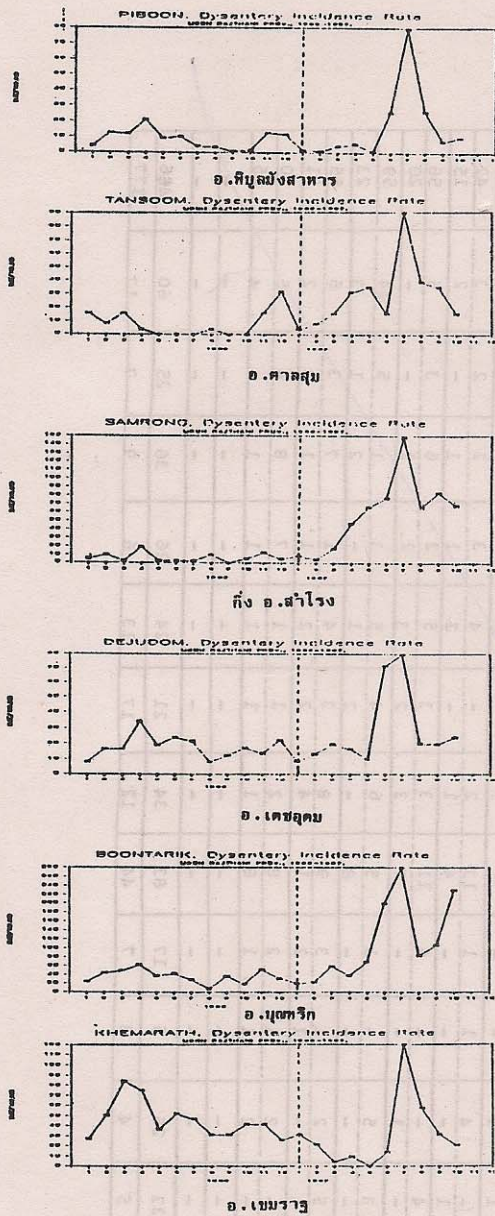

อ.เขื่องใน

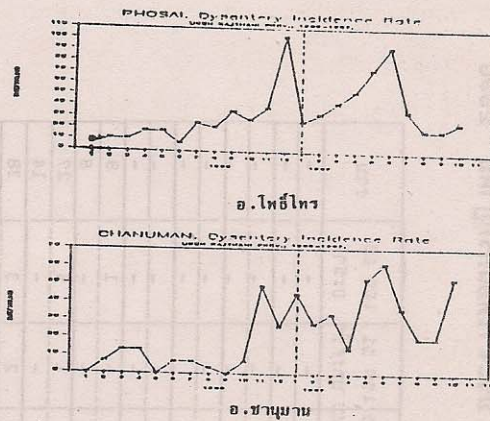

อ.วารินชำราบ

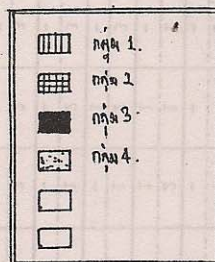
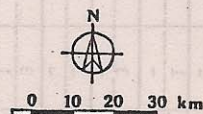
รูปที่ 8.2 อำเภอที่มีจำนวนผู้ป่วยสูงขึ้นผิดปกติ ตั้งแต่เดือน .มษายน 2530

รูปที่ ๘.๓ ธำเภอกลุ่มที่ ๓ ที่มีผู้ป่วยสูงผิดปกติในช่วง มิถุนายน
ถึงกรกฎาคม ๒๕๓๐

รูปที่ 8.4 อำเภอกลุ่มที่ 4

ลำดับการระบาดของโรคในจังหวัดอุบลราชธานี ในอำเภอต่างๆ พ.ศ. 2529-2530

กลุ่ม 1 คือ อำเภอที่มีการระบาดในช่วงเดือน ตุลาคม-พฤศจิกายน 2529

กลุ่ม 2 คือ อำเภอที่มีผู้ป่วยสูงมากผิดปกติ ตั้งแต่ เมษายน 2530

กลุ่ม ๓ คือ อำเภอกที่มีผู้ป่วยสูงผิดปกติ ในช่วง มิถุนายน-กรกฎาคม 2530

กลุ่ม 4 คือ อำเภอที่มีรายจ่ายสูงกว่ามากตลอด ทั้งช่วงเดือน เมษายน และ
มิถุนายน 2530 (ทั้ง 2 อำเภอ เป็นอำเภอที่เดินทางไปลำบาก)
